

Universitätsbibliothek Wuppertal

Diodori Sicvli Bibliothecæ Historicæ Libri XV

Diodorus <Siculus>

Basileæ, 1578

Liber tertius

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1046](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1046)

ac recordatione innoxij exercitus tandem flexus, ad postremum facturum se quæ uellent respondit. Et hortatu Aiæcis tum primum post malâ iracundiam Græcis mixtus, consilium ingreditur, atq; ab Agamemnone regio more salutatur. Interea reliquis ducibus fauorem attollentibus, gaudio lætitiæq; cõpleta cuncta sunt. Igitur Agamemnon manum Achillis retentans, cum eo & reliquos duces cœnatum deducit. Ac paulò post quum lati inter se inuitarent, rex Patroclum quæsiuit ut Hippodamiam cum ornamentis quæ dederat, ad tentoria Achillis deduceret: isq; libens mandata efficit. Cæterum per id tempus hyemis sæpe Græci atq; Troiani singuli, pluresue, ut fors euenerat, inter se sine ullo metu in luco Thymbraei Apollinis miscebantur.

DICTYS CRETENSIS DE BELLO TROIANO,

LIBER TERTIVS.

*Græcorum et
ma.*

*Asiani à Priamo
deficiunt.*

*Achilles Polyxene amore
capius.*

Nterim per totam hyemem dilato cõditionibus in tempus bello, Græci cuncta quæ in tali ocio militia poscebat, intenti animo summis studijs festinabât. Namq; pro uallo multitudo uniuersa uarijs bellandi generibus per duces populosq; instructa, & ob id more optimo diuisis ad officia sua quibusque, hinc iaculis hastarum fabricatis, neq; pondere aut mensura inferioribus, & quibus ea non erant præuistis sudibus: illic alij sagittis certantes inter se inuicem, ad multum diem exercere. Alij saxis utebantur. Sed inter sagittarios maxime anteibant, Vlysses, Teucer, Meriones, & Menelaus. Neq; dubium, quin inter hos iam præcelleret Philoctetes: quippe Herculis sagittarum dominus, & destinata ferendi arte mirabilis. At Troiani cum auxiliarijs lassiores militia, neque exercitum solliciti, secordius agitare. Ac sæpe sine ullo insidiarum metu, hi aut illi multis immolationibus Tymbræo Apollini supplicabant. Hisdem fere diebus nuncius apportatur, uniuersas propè Asiæ ciuitates desciuisse à Priamo, atq; eius amicitiam execrari. Nãq; facinoris exemplo suspectis iam per uniuersos populos, gentesq; circa hospitium, omnibus rebus, simulq; omnibus prælijs Græcos uictores cognitum, & euersio multarum in ea regione ciuitatum animis hæserat. Ad postremum, graue odium filiorum, regniq; eius incesserat. At apud Troiam fortè quadã die Hecuba supplicante Apollini, Achilles uolens uisere ceremoniarum morem, cum paucis comitibus superuenit. Erant præterea cum Hecuba matronæ plurimæ, coniuges principalium filiorum eius, partim honorem atq; obsequium reginæ tribuentes: reliquæ tali obtentu pro se quæq; rogaturæ, supplicaturæq; etiam Hecubæ filia innuptæ, Polyxena, & Cassandra, Mineræ atq; Apollinis antistes, nouo ac barbaro redimita ornatu, effusis hinc atq; inde crinibus precabatur, suggerente ei Polyxena apparatus sacri eius. At tum fortè Achilles uersis in Polyxenam oculis, pulchritudine uirginis capitur. Auctoq; in horas desiderio, ubi animus non lenitur, ad naues discedit. Sed ubi dies pauci fluxerunt, & amor magis ingrauescit, accito Automedonte, aperit ardorem animi: ad postremum petit, uti ad Hectorem uirginis causa iret. Hector uerò daturum se in matrimonium mandat, si sibi uniuersum exercitum proderet. Dein Achilles, soluturum se omne bellum Polyxena tradita, pollicetur. Tum Hector, aut proditionem ab eo confirmandam, aut filios Pliſthenis atq; Aiæces interficiendos, alioquin nihil de tali negotio se ausurum. Ea ubi Achilles accepit, ira concitus exclamat, se eum quum primum tempus bellandi foret, primo prælio interempturum. Dein animi iactatione saucius, huc atq; illuc oberrans, interdum tamen quatenus præsentis negotio utendū esset, consulta

consultare. At ubi Automedon iactare animo, atq; indies magis magisque aestuare desiderio, ac pernoctare extra tentoria animaduertit, ueritus ne quid aduersum se, aut in supradictos reges moliretur, Patroclo atq; Aiaci rem cuncta aperit. Hi dissimulato quod audierant, cum rege comorantur. Ac forte quodam tempore recordatus sui, conuocatis Agamemnone & Menelao, negocium, ut gestum erat, desideriumq; animi aperit. A' quis omnibus, ut bono animo ageret, responderet: breui quidem dominum eum fore eius, quam deprecando non impetrauerit. Quae res eodem fidem habere uidebatur, quoniam iam summa rerum Troianarum prope occasum erat. Omnes namq; Aetiae ciuitates execratae amicitiam Priamidarum, ultrò nobis auxilium societatemq; belli offerebant. Quis à ducibus nostris benignè respondebatur, satis sibi esse praesentium copiarum, neq; auxiliorum egere: Amicitiam sane quam offerrent, ultrò suscipere, uoluntatemq; eorum fore gratam omnibus. Scilicet quia fluxa fides, & animi parum spectati, neq; tam subita mutatio sine dolo credebatur. Iamq; exactis hybernis mensibus uer ceperat, quum Graij edicto prius uti omnis miles in armis esset: mox signo belli edito, exercitum per campos productum ordinant. Neq; à Troianis segnus agebatur. Igitur ubi utrinq; acies instructae aduersum processere, atq; intra teli iactum uentum est, cohortati suos quisq; manus conferunt, in medio locatis equitibus, & ob id primis congressis. Tumq; primum reges nostri atq; hostium, ascensis curribus bellum ineunt, ascito sibi quisq; auriga ad regendos equos. Sed primus omnium Diomedes inuectus Rheli equis, Pichecnum regem Ciconum hasta fronte ictum, interficit. Deinceps ceteros, quos ob uirtutem rex secum stipatores habuerat, conglobatos inter se atque ufos resistere, partim telo eminus funditus, alios curru per medios concito humi obterit. Deinde Idomeneus adhibito equis Merione, Agamanta Thracum regem curru deiecit, ruentiq; telo occurrit, atq; ita interficit. Sed ubi Hector situs in parte alia, medios suorum fundi accepit, dispositis satis strenuis ubi pugnabat, accurrit auxilio laborantibus, Glaucum & Deiphobum & Polydamanta secum habens. Nec dubium, quin deleta à praedictis regibus ea pars hostium foret: ni aduentu suo Hector nostros ulterius progredi, & fugere suos cohibuisset. Ita Graeci prohibiti caede reliquorum, represso gradu aduersum eos qui superfuerant consistere. Ac mox cognito per uniuersum exercitum praelio in ea parte, reliqui duces confirmati, ubi quisq; pugnauerat, undiq; eodem confluunt. Densatur utrinq; acies, & praelium nouatum est. Igitur Hector ubi plurimos suorum adesse, & satis tutum se intelligit, tollit animos. Deinde clamore magno singulos suorum nomine appellans, confidentius in hostem pugnare hortatur: ac progressus intra aciem, Diorem & Polyxenem, aliosq; satis impigre pugnantes uulnerat. At ubi Achilles eum ita in hostem promptum animaduertit, simul subuenire his quos aduersum bel-labat cupiens, & memor paulò antè repulsae in Polyxena, contra tendit. Progressusq; in medio Philemonem Paphlagonum regem impedimento sibi oppositum, cominus fundit, non alienum sanguinis Priamidarum. Perhibebatur quippe hic etiam ex his, qui affines Agenoris originem propriam memoria repetebant. A' quo etiam Amalixonem genitam, postquam adoleuerat, deductam in matrimonium Dardani. Ceterum Hector postquam ad se

Praelium

Hector Achillem fugit.

Achilles uulneratus. num Achilles procul atq; impouissus sagitta transfigit. Ita uir egregius, cuius aduentu territus, fugatusq; Hector, multiq; mortales cum ducibus extincti, laniatiq; ex occulto uulneratus, eo die finem bellandi fecit. Interim Agamemnon, & cum eo Aiaces duo, inter ceteram stragem ignotorum, nacti plurimos filiorum Priami interficiunt. Agamemnon, Arfacum cum Deiopete, Archemachum, Laudacū, & Philenorem: Ajax Oilei & Telamonius Mulium, *Patrocli et Sarpedonis duellum.* Astymenen, Doriclū, Hippodamanta. Aut in alia belli parte Patroclus & Lycius Sarpedon locati in cornibus, nullis propinquorū præsentiibus, signo inter se dato solitarij certaminis, extra aciem processere. Moxq; telis aduersum iactis, ubi uterq; intactus est, curru desiliunt, atq; arreptis gladijs pergunt obuiam. lamq; crebris aduersum se ictibus cōgressi, neq; uulneratus quisquam, multum diei consumpserant. Tum Patroclus amplius audendum ratus, colligit in arma sese: & cautius contactus, ingressusq; hostem complectitur, manu dextra poplitem succidens. Quo uulnere debilitatum, atq; exectis neruis inualidum propulsat corpore, ruentemq; interficit. Quod ubi animaduertēre Troiani, qui iuxta steterant, gemitu magno clamorem tollunt. Relictisq; ordinibus signo dato, arma in Patroclū couertūt: scilicet Sarpedonis interitum publicam cladem rati. At Patroclus prauiso hostium agmine, telum positum humi properē rapit, compositusq; in armis audentius resistit. Tum ingruentem Deiphobum hasta cominus tibiam ferit, atq; excedere ex acie cogit, interfecto prius Corgatione fratre eius. Neq; multo post, aduentu Aiācis fūli reliqui. Quum interim Hector edoctus quæ acciderant, superuenit, ac mox conuersam suorum aciem pro tempore restituit, increpatis ducibus, ac plerisq; ex fuga reductis. Ita præsētia eius animi tolluntur, & prælium incenditur. Tum uerò inclytis ex utraq; parte ducibus, confirmatoq; exercitu confligunt acies nunc hinc nunc inde cedentibus instantes: & ubi acies nutauerat, præsidijs ac currentibus. Interea utriusq; exercitus cadunt plurimi, neq; fortuna belli mutatur. Sed postquam miles bello intentus per multum diem, magis magisq; fatigatur, & diei uesper erat, utrisq; cupientibus, pugna decessum est: Tum apud Troiam circa Sarpedonis cadauer cunctis desidentibus, ac præcipuē foeminis, luctu atq; gemitu omnia completa sunt. Quis non alij casus acerbissimi ne interitus quidem Priamidarum præ desiderio eius cordi infederat, tantum in eo uiro præsidium, & interfecto spes ablata credebatur. At Greci in castra regressi, primū omnium Achillem reuifunt: eumq; de uulnere percunctati, ubi sine dolore agerent uident, læti ad postremum narrare occipiunt Patrocli fortia facta. Dein reliquos qui uulnerati erant, per ordinem circumeunt ita inspectis omnibus ad tentoria sua quisq; digreditur. Interim Achilles regressum Patroclum extollere laudibus. Dein monere, uti reliquo quoq; bello memor rerum quas gesserat, hostibus uehementius ingrueret. Hoc modo nox consumit. At lucis principio corpora suorū quisq; collecta, igni cremant, dein sepeliunt. Sed postquā dies aliquot triti, & uulnerati cōualuerant, arma expedire & producere militem placet. Sed Barbari more pessimo, neq; quicquam compositum, nihilq; aliud quā turbata atq; insidiosa cupientes, clam atq; ante tempus egressi, prælium præuertēre. Tumq; effusi ruinae modo, clamorem inconditū, simulq; tela in hostes conijciunt, semiertes etiam tum atque incompositos. Cæli ita nostrorum multi, in quib; Archelilaus, Boëtius, & Schedius, Cryseorū uterq; duces optimi: ceterū uulnerata pars maxima. Meges etiā & Agapenor, Arcadiæ inter quæ tam foeda, tantaq; indignatione rerum, Patroclus fortunā belli uincere aggressus. Dum hortatur suos, atq; instat hostibus, promptior quā bellandi mos est, telo Euphorbij ictus ruit. Statimq; Hector aduolans eum opprimit, ac desuper uulnerib; multis confodit: moxq; nititur abstrahere prælio, scilicet insolentia gentis suæ illudere cupiens, per uniuersa genera dehonestamenti. Quod ubi Aiāci cognitum est, relicto ubi pugnabat,

† agentem, forte legenaum.

Patrocli mors

pugnabat, propere accurrit, iamque eripere cadaver occipientem proturbat ha-
ita. Interim Euphorbius à Menelao & Aiace altero, summo studio circumuen-
tus, scilicet auctor interempti ducis, morte poenas luit. Dein occipiente uespe-
ra, praelium dirimitur, male & cum dedecore plurimis nostrorum interfectis.

Sed postquam utrinque reducte acies, & iam in tuto miles noster erat, cuncti
reges ad Achillem conueniunt, deformatum iam lachrymis, atque omni suppli-
cio lamentandi. Qui modo prostratus humi, nunc cadaveri superiacens, ad eò
reliquorum animos pertentauerat, ut Ajax, qui solandi causa altiterat, nihil lu-
ctui remitteret. Patrocli uero mors non tantum gemitum illum cunctis incus-
serat, sed praecipue recordatio uulnerum per loca corporis pudibundi. Quod
exemplum pessimum per mortales, tum primum proditum est, nunquam an-
tea Graecis solitum. Igitur reges multis precibus, atque omni consolationis mo-
do tandem Achillem flexum, humi exigunt. Dein Patrocli corpus elotum, mox
ueste circumtegitur, maxime ob tegenda uulnera, quae multis modis impres-
sa, haud sine magno gemitu cernebantur. His actis, Achilles monet, uti custo-
des uigilias agerent: curarentque ne hostes detentis circa funus nostris, more
solito irruerent. Ita per distributionem officia quisque procurantes, igni pluri-
mo in armis pernoctant. At lucis principio placet, uti ex omni ducum numero
quinque in montem Idam traderent sylvam caesum, quo Patroclus cremaretur.

Patrocli funus.

Decretum quippe ab omnibus erat, ut funus eius publice curaretur. Iere igitur
salmenus, Aescalaphus, Epios, & cum Merione Ajax alter. Moxque Vlysses &
Diomedes, busto locum dimetiuntur, quinque hastarum longitudine, totidemque
in transuersum. Aduecta deinde ligni copia bustum extruitur, impositumque
desuper cadaver igni supposito cremant, exornatum iam decore omni precio-
se uestis. Id namque Hippodamia & Diomedea curauerant: quarum Diome-
dea nimium iuueni & omni affectu dilecta erat. Ceterum paucis post diebus,
refectis ex labore uigiliarum ducibus, cum luce simul exercitus in campum
productis, per totum diem in armis agit, operiens Barbarorum occursum. Qui
muris despectantes, postquam nostros paratos ad praelium uident, eo die cer-
tamen distulere. Ita occasu solis Graeci ad naues regressi. At uix principio diei
Troiani, rati etiam tunc incompósitos Graecos, armati portis euolant temere
& cum audacia, ut antea soliti: instantesque circa uallum, certatim tela iaciunt
crebra magis quam cum effectu, nostris tantum ad euitandos ictus composi-
tis. Igitur ubi ad multum diem Barbari intenti iaculis fessi, nec ita uehemen-
tes animaduenterunt, ex parte una nostri erumpunt, incurstantesque sinistram
latus, fundunt, fugantque, neque multo post ex alio latere abnuentibus iam Bar-
baris, ac sine ulla difficultate uersis. Ita plurimi Barbarorum, ubi uertere ter-
ga, se de uictis in bello, & ab insequentibus proculcati, ad postremum dispe-
reunt. In quibus Asius Hirtaco genitus, & cum Hippoireo Phileus, Hiralis A-
sius, Sesto regnantes. Eodem die uiui à Diomedea capiuntur duodecim, ab
Aiace quadraginta. Capti etiam Pylus & Euander, Priamidae. In ea pugna
Graecorum Ceneus interfectus, rex Scythiae. Vulneratus etiam Idomeneus,
dux noster. Ceterum ubi Troiani muros ingressi claufere portas, & finis stan-
di factus est: nostri spoliata armis hostilia cadauera, apportataque in flumen
praecipitant memores paulo ante in Patroclum insolentiae Barbarorum. De-
in captiuos omnes, uti quosque ceperant in ordine, Achilli offerunt. Isque uino
multo sopita iam fauilla, reliquias in urnam collegerat. Decretum quippe a-
nimo gerebat secum, in patrium solum uti abiret: uel si fortuna in se casum mu-
taret, una atque eadem sepultura cum charissimo sibi omnium contegi. Ita-
que eos qui oblati erant, deduci ad bustum, una etiam cum Priami filiis: ibi-
demque seorsum aliquantum à fauilla iugulari iubet, scilicet inferias Patrocli
manibus. Ac mox regulos dilaniandos canibus obicit, confirmatque se non
prius desinere pernoctando humi, quam auctorem tanti luctus sui sanguine

Praelium.

uindi-

uindicasset. Nec multi transacti sunt dies, quum repente nunciatur, Hectorem obuiam Penthesileæ cum paucis profectum. Quæ regina Amazonum, incertum præcio an bellandæ cupidine auxiliatû Priamo aduentauerat. Gens bellatrix, & ob id à finitimis indomita, specie armorum inclyta per mortales. Igitur Achilles paucis fidis adiunctis secum, insidiatum properè pergit, atque hostem securum iam sui præuortit. Tum ingredi iam flumen accipientem, circumuenit: ita eum, & omnes qui comites regulo, dolos huiuscemodi ignorauerant, ex improviso interficit. At quendam filiorum Priami comprehensum, mox excisis manibus ad ciuitatem remittit, nunciatum quæ gesta erant. Ipse cum cæde inimicissimi, tum memoria doloris ferox, spoliatum armis hostem, mox constrictis in unum pedibus, uinculo currui postremò adnectit. Dein ubi ascendit ipse, Automedonti imperat, daret lora equis. Ita concito curru per campum, quæ maximè uideri poterat, peruolat, hostem mirandum in modum circumtrahens. Genus pœnæ nouum, miserandumq;. At apud Troiam ubi spolia Hæctoris desuper è muris animaduertère, quæ Græci præcepto regis, ante ora hostium prætulerant: & ille qui excisis manibus acerbissimæ rei iudicium in seipso pertulerat, rem ut gesta erat, differuit: tantus per totam ciuitatem luctus atq; clamor editur, ut aues etiam consternatæ uocibus, ex alto decidisse crederentur, nostris cum insultatione reclamantibus. Mox ex omni parte cunctis clamantibus, urbs clauditur. Fœdatur regni habitus, atque in modum lugubrem, funestumq;, obducta facies ciuitatis: quum sicut in tali negotio assolet, repente concursus trepidantium fieret in eum idem locum: ac statim sine ulla certa ratione per diuersum fuga, nunc planctus crebri, modò tota urbe silentium ex incerto. Inter quæ & spes extremas, multi credere cum nocte simul Græcos incenia inuasuros, excisurosq; urbem, secures interitu tantiducis. Nonnulli etiam pro confirmato habere, Achillem exercitum, qui duce Penthesileæ Priami rebus auxilio uenerat, partibus suorum adiunxisse. Postremò omnia aduersa, hostilia, fracta, ablatasq; opes, nullam salutis spem habere, interempto Hectore. Quippe is solus omnium in ea ciuitate aduersum tot millia, imperatoresq; hostium, uaria semper uictoria certauerat, fortiorq; felicior cunctis ducibus nostris. Cui fama bellandæ inclyto per gentes, nunquam tamen uires consilio superauerant. Interim apud Græcos, ubi Achilles ad naues rediit, & cadauer Hæctoris in ore omnium est, dolorem quem ob Patrocli interitum paulò antè perceperant, nece metuendæ hostis sedatur: & ob id præcipua lætitia circumscribitur. Ac tum uniuersis placet, uti in honorem eius, quoniam abesset hostilis metus, certamen ludis solitum celebraretur. Neq; minus tamen reliqui populi, qui non certaturi spectandi gratia conuenerant, instructi armis, paratiq; adessent, ne qua scilicet hostis, quamuis fractus rebus solito tamen inuidiana more irrueret. Igitur Achilles uictoribus præmia quæ ei uidebantur maxima, statui imperat. Et postquam nihil reliquum erat, reges omnes ad confidendum hortatur, ipse medius, atq; inter cæteros excelsior. Tum primùm quadrijugis equis Eumelus ante omnes uictor declaratur. Bigarum præmia Diomedes meruit. Secundò post eum Menelaus. Cæterum ad certandum, qui sagittarum arte maximè præualebāt, Meriones atq; Vlysses, duos erexere malos. Quis religatum linum tenuissimum, atq; ex transuerso extentum, utriusq; capiti annectebatur: mediâ columba parte dependebat, eius contingendæ certamen maximum. Tum reliquis incallum tendentibus, Vlysses cum Merione destinatum confixere. Quibus quum à reliquis fauor tolleretur, Philocteta, non columbâ, se uerum id quo religata esset, sagitta excisurum promittit. Admirantibus deinde difficultatem regibus, fide promissi non felicius, quàm solertius cõfirmavit. Ac dirupto uinculo, columba cum maxima populi acclamatione decidit. Præmia certaminis eius Meriones atq; Vlysses tulere. Achilles duplici extra ordinem munere Philoctetam donat.

Cursu

*Penthesileæ.**Hæctoris mors.**Hæctoris laus.**In honore oc-
cisi Patrocli
certamen fit.*

Cursu longo certantibus, Oisei Ajax uictor excipitur. Post quem secundus,
 Polipœtes. Duplici campo Machaon, singuli Euripilus, saltu Tlepolemus, di-
 sco Antilochus, uictores abeunt. Præmia luctandi intacta permansere. Quip-
 pe Ajax arripens, medium Vlystem deiecit: qui ruens, pedibus eius circumuol-
 uitur, atq; ita præpedito obligatoq; nexu, Ajax penè iam uictor ad terram ca-
 dit. Cestibus, reliquo quoq; manuum certamine idem Ajax Telamonius pal-
 mam refert. Cursu in armis postremò Diomedes præualuit. Dein ubi præmia
 certandi perfoluta sunt, Achilles primò omnium Agamemnoni donum quod
 ei honoratissimum uidebatur, offert. Secundo Nestori, Idomeneo dein tertio.
 Post quos Podalirio & Machaoni. Dein reliquis pro merito ducibus. Ad po-
 stemum eorum socijs, qui in bello occiderant. Hisq; mandatum, uti quum
 tempus fuisset, donum ad necessarios eorum perferrent. Postquam certandi
 præmiorumq; finis factus, & iam diei uesper erat, ad sua quisque tentoria di-
 scessere. At lucis principio, Priamus lugubri ueste miserabile tectus: cui dolor
 non decus regium, non ullam tanti nominis ac famæ speciem reliquam fece-
 rat, manibus uultuq; supplicibus ad Achillem uenit. Quo cum Andromacha
 non minor quam in Priamo miseratio. Ea quippe deformata multiplici mo-
 do, Astyanacta, quem nonnulli Scamandrum appellabant, & Laodamanta,
 paruulos admodum filios præ se habens, regi adiumentum deprecandi addi-
 derat, qui mœroribus senioq; decrepitis filia Polyxenæ humeris innitebat.
 Deinde sequebantur uehîcula plena auri atq; argenti, præciosæq; uestis, quum
 super murum spectantes Troiani, comitatû regis oculis prosequerentur. Quo
 uiso, repente silētium ex admiratione oritur. At mox reges auidi noscere cau-
 sas aduentus eius, procedunt obuiam. Priamus ubi ad se tendi uidet, protin-
 us in os ruit, puluerem reliquasq; humi purgamenta capiti aspergens. Dein
 orat, ut miserati fortunas suas, precatores secum ad Achillem ueniant. Eius
 ætatem fortunamq; recordatus Nestor, dolet. Contrà, Vlyses maledictis in-
 sequi, & commemorare, quæ apud Troiam in concilio ante sumptum bellum
 ipse aduersum legatos dixerat. Ea postquam Achilli nunciata sunt, per Anto-
 medontem acceriri iubet, ipse retinens gremio urnam cum Patrocli ossibus.
 Igitur ingressis ducibus nostris cum Priamo, rex genua Achillis manibus cõ-
 plexus: Non tu mihi, inquit, causa huiusce fortunæ, sed deorum quispiam, qui
 postremam ætatem meam quum miserari deberet, in hæce æruinnas deduxit,
 confectam iam, ac defatigatam tantis luctibus filiorum. Quippe hi fusi regno
 per iuuentutem, quum semper cupiditates animi quoquo modo explere ge-
 stiuunt, ultro sibi, mihiq; perniciem machinati sunt. Neq; dubium, quin con-
 temptui sit adolescentiæ, senectæ ætas. Quod si interitu meo reliqui huiusce-
 modi facinoribus temperabunt, me quoq; si uidetur, exhibeo pœnæ mortis.
 Cui misero confectoq; mœroribus, omnes æruinnas, quibus nunc depressus
 infelicissimum spectaculum mortalibus præbeo, cum exiguo spiritu simul au-
 feres. Adsum ultrò, nihil deprecor. Vel si ita cordi est, habe in custodia captiui-
 tatis. Neq; enim mihi quicquam iam superioris fortunæ reliquum est. Quip-
 pe interfecto Hectore, cuncta regni concidere. Sed iam Græciæ uniuersæ ob-
 meorum malè consulta, satis pœnarum filiorum sanguine, ac meis æruinnis
 persolui. Miserere ætatis: ac deos recordatus, retorque animos ad pietatem.
 Concede paruulis saltem, si non animam parentis, sed cadauer deprecantibus.
 Veniat animum recordatio parentis tui, omnes curas, uigiliasq; in te, tuamq;
 salutem impendentis. Sed illi quidem cuncta secundum sua uota perueniant,
 longeq; aliter neq; mei similem senectam degat. Interea dum hæc commemo-
 rat, paulatim animo deficere, ac dissolui membris: dein obmutescere cœpit.
 Quod spectaculum longè miserrimum, omnibus qui tum aderant, dolori fu-
 it. Deinde Andromacha paruulos filios Hæctoris ante Achillem proslernit:

Priamus Achil-
 lē supplex ad-
 dit ob corpus
 Hæctoris.

ipsa

ipsa fletu lamentabili orans, uti sibi cadauer coniugis intueri saltem concederetur. Inter hæc tam miseranda, Phœnix cum Nestore Priamum sustollere, atque uti animum reciperet, hortari. Tum rex ubi aliquantum refouit spiritum, nixis genibus, atque utraq; manu dilanians caput: Vbi nunc illa est, ait, quæ apud Græcos præcipua erat misericordia: An iuxta solum Priamum circumscribitur: lamque omnibus dolore permotis, Achilles, Decuisse (ait) filios eum suos in initio ab eo quod admiserint facinore, cohibere: neque ipsum concedendo, tanti delicti participem fieri. Cæterum ante id decennium non ita defessum senecta fuisse, ut suis despectui esset. Sed obsedisse animos eorum desiderium rerum alienarum: neque ob mulierem solum unam, sed Atrei atque Pelopis diuitijs inhiantes, raptum res more incondito perrexisse. Pro quibus æquissimum esse, eiusmodi pœnas, uel etiam grauiiores pendere. Namque ad id tempus Græcos secutos morem in bellis optimum, quoscunque hostium pugna conficerent, restituere sepulturæ solitos. Contra, Hectorem supergressum humanitatis modum, Patroclum eripere prælio ausum, scilicet ad illudendum, ac fœdandum cadauer eius: quod exemplum pœnis ac supplicijs eorum eluendum, ut Græci reliquæ posthac gentes memores ultionis eius, moremque humanæ conditionis tuerentur. Nom enim Helenæ, neque Menelai gratia exercitum relictis sedibus, paruulisque procul à domo, cruentum suo hostilique sanguine inter ipsa belli discrimina huiusmodi militiam tolerare. Sed cupere dignoscere, Barbari, Græci ne summa rerum potirentur: quanquam iustam causam fuisse inferendi belli, etiam pro muliere. Namque ut ipsi rapti rerum alienarum lætarentur, ita maxime dolori esse his qui amiserint. Ad hæc multa infausta detestandaque Helenæ imprecari: confirmareque, se capto atque euerso Ilio, ante omnes, tanti admilli pœnas sanguine eius expetere: ob quam patria, parētibusque carens, Patroclum etiam, solitudinis suæ leuamen maximum, amiserit. Dein consultatum cum supradictis ducibus surgit. Quis omnibus una atque eadem sententia est, scilicet uti acceptis quæ allata essent, corpus exanime concederet. Quod ubi satis placuit, singuli ad sua tentoria discedunt. Moxque Polyxena ingresso Achilli obuoluta genibus eius, sponte seruitium sui pro absolute cadaueris pollicetur. Quo spectaculo adeo commotus iuuenis, ut qui inimicissimus ob mortem Patrocli Priamo, eiusque regno esset: tum recordatione filia, ac parentis, ne lachymis quidem temperauerit. Itaque manu oblata, Polyxenam erigit, prædicta prius, mandataque cura Phœnici super Priamo, ut delectaretur. Sed rex nihil se luctus, neque præsentium miseriarum remissurum ait. Tum Achilles confirmare, non prius cupitis eius satisfacturum, quam mutato in melius habitu, cibum etiam secum sumeret. Ita rex ueritus, ne quæ concessa uidebantur, ipse recusando impediret, omnia quæ imperarentur, facienda decreuit. Igitur ubi excussus comis puluis, totusque laetus est, mox à iuueni, ipse & qui cum eo uenerant, cibo inuitantur. Dein ubi satietas omnes tenuit, hoc modo Achilles disseruit. Refer iam nunc mihi Priame, quid tantum causæ fuerit, cur deficientibus quidem uobis copijs indies militaribus, ingrauescentibus autem calamitatibus atque grunnis, Helenam tamen in hodiernum retinendam putetis: neque uelut contaginem infausti omnium est, fratres sanctissimos, cognoueritis: Namque hi execrati facinus eius, ne in militiam quidem nobiscum coniurauerunt: scilicet, ne quam audire incolu mem nollent, ea per se reditum in patriam quaereret. Eam igitur quum cerne retis malo omnium ciuitatem intrauisse ueltram, non eiecistis: Non cum detestationibus extra muros profecuti estis: Quid illi senes, quorum filios pugna indies conficit: nonne adhuc præenserunt, eandem extitisse causam tantorum funerum: Itane ergo diuinitus uobis euersa mens est, ut nullus in tanta ciuitate reperiri posset, qui fortunam labentis patriæ dolens, de pernicie publica cum exitio

*Causæ belli
Troiani.*

*Achillis uerba
ad Priamum.*

exitio eius transigat: Ego quidem ætatis tuæ contemplatione, atq; harū precum, cadaver restituum. Neq; unq; cōmittam, ut quod in hostibus reprehenditur, crimen malitiæ ipse subeā. Ad ea Priamus renouato fletu quā miserabili. Non sine decreto diuūm aduersa hominibus irruere, ait. Deū quippe auctorem singulis mortalibus boni maliq; esse: neq; quoad beatū esse licitū sit, cuiusq; in eum uim inimicitiasq; procedere. Cæterum se diuersi partus quinquaginta filiorum patrem, beatissimū regum omnium habitū, ad postremū Alexandri natalē diem: quē euitare, ne dñs quidē percinentib. potuisset. Nāq; Hecubam foetu eo grauidā, facem per quietē edidisse uisam: cuius ignibus cōflagrasse Idam, ac continuante flamma deorum delubra cōcremari, omniaq; demum ac cineres collapsam ciuitatem, intactis, inuiolatisq; Antenoris atq; Anchisæ domibus. Quæ dum denunciata ad perniciem publicā spectare aruspices præcinerent, internecandum editum partū placuisse. Sed Hecubā more fœminæ miserationis, clam alendū pastoribus in Idā tradidisse, in id dexteram dedisse. Eum iā adultū cum res palām esset, ne hostē quidē, quous fœuissimū ut interficeret, pati potuisset: tantæ scilicet eum fuisse pulchritudinis atq; formæ. Quæ coniugio deinde Oenonæ iunctum, cupidinē desideriumq; maximum cœpisse uidendi regiones, atq; regna procul posita. Eo itinere abductam Helenam, uenusto aspectu decorā, urgente ac instigante quodā numine, cunctorum citium animis, sibi etiā latitiæ fuisse. Neq; cuiq; quum orbari se filio, alioūe consanguineo cerneret. nō acceptam tamen: solo omnium aduersante Antenore. Qui mox post Alexandri reditum, filiū suum Glaucū, qui tunc eius comitatū sequutus erat, abdicandū à penatibus suis decreuerit, uir domi belliq; prudentissimus. Ceterū sibi, quoniā ita res ruerent, optatissimum appropinquare naturæ finem, ommissis iā regni gubernaculis atq; cura. Tantū sese in Hecubæ filiorumq; recordatione cruciari, quas post excidium patriæ captiuas, incertum cuius domini fastus manerent. Dein omnia quæ ad redimendū filiū aduecta erant, ante cōspectum iuuenis exponi imperat. Ex quib. quicquid auri atq; argenti fuit, tolli Achilles iubet: uestib. etiā, quod ei uisum est, reliquis in unum collectis, Polyxenam & cadaver tradit. Quo recepto, rex in gratiam ne impetrati funeris, an si quid Troiæ accideret, securus iam filia, complexus Achillis genua, orat uti Polyxenam suscipiat, sibiq; habeat. Super qua iuuenis aliud tempus, atq; alium locum, tractatumq; fore respondit. Interim cum eo reuerti iubet. Ita Priamus recepto Hectoris cadauere, ascensoq; uehiculo, cum his qui se tum comitati fuerant, ad Troiam redijt.

DICTYS CRETENSIS DE BELLO TROIANO,

LIBER QUARTVS.

Ed postquam Troianis palām est, regem perfecto negotio inuiolatum, atq; integro comitatu regredi: admirati, laudantesq; Græciæ pietatem ad cœlum ferunt. Quippe quis ita animo haberat nulla spes impetrandi cadaueris: ipsum & qui cum eo fuissent, retineri à Græcis, maxime ob Helenæ quæ non remitteretur, recordationem. Cæterum uiso Hectoris funere, cuncti ciues foctiq; accurrentes fletum tollunt, diuellentes comam, fœdantesq; ora laniatibus in tanta populi multitudine. Neq; quisquam in uirtute sua, spei bonæ fiduciam ponere, illo interfecto qui inclyta per gentes fama rerum militarium: in pace etiam præclara prudentia, ex qua nō minorem quā reliquis artibus gloriam adeptus erat. Interea sepeliere eum haud longē à tumulo Ili regis quondam. Dein exorto quā maximo ululatu, postrema funeris peragunt: hinc fœminis cum Hecuba deflētibus, hinc reclamantib. uiris Troianis, & ad postremum